

ת"פ 52716/09/16 - מדינת ישראל, משטרת ישראל, תביעות שלוחת רחובות נגד מהדי אבו אלקיעאן

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 52716-09-16 מדינת ישראל נ' אבו אלקיעאן
תיק חיצוני: 369399/2016

בפני	כבוד השופט, סגן נשיאה מנחם מזרחי
מאשימה	מדינת ישראל משטרת ישראל תביעות שלוחת רחובות באמצעות ב"כ עוה"ד עדי סעדה
נגד	
נאשם	מהדי אבו אלקיעאן באמצעות ב"כ עוה"ד נביל זנאתי

החלטה

החלטתי לסייג את תעודת החיסיון באופן שיחייב את העדת המקור המודיעיני במשפט (לכאורה, עד ראייה רלוונטי) בתנאים שיבטיחו את חיסיון זהותו.

בקשה להסרת חיסיון לטובת הציבור, לפי סעיף 45 לפקודת הראיות (נוסח חדש) התשל"א - 1971.

כתב-האישום מייחס לנאשם עבירות של התפרצות למקום מגורים, גניבה, גניבת רכב ועבירות נוספות.

נטען, כי בלילה של יום 23.8.16 - 24.8.16 פרץ הנאשם לבית ביבנה, בעת שבני הבית ישנים, בכך שפתח את חלון הבית, נכנס פנימה, גנב ממנו רכוש, וכן מפתחות של רכב בעלי הבית, נכנס אליו, גנב את הרכב, נהג בו ללא רישיון נהיגה וללא ביטוח, בשלב מסוים, נערך אחריו מרדף של עובדי חברת איתורן, הנאשם נהג ברכב בנהיגה מהירה עד אשר היה מעורב בתאונה עצמית והוא נמלט ממנו.

עיון בחומר הראיות מלמד, כי המאשימה מבססת את כתב-האישום על **ראייה המרכזית**, שהיא **דגימת ד.נ.א התואמת לד.נ.א של הנאשם, אשר נטלה מתוך כתם דם אשר אותר על גבי כרית האוויר של הרכב, שנפתחה עקב התאונה.**

בחקירותיו במשטרה **הכחיש** הנאשם את המיוחס לו וכפר בכל קשר לרכב הגנוב או לפריצה.

אין ספק, כי מערך ראיתי לכאורי זה מקים יסוד סביר למסקנה, כי הנאשם נהג ברכב שנגנב, היה מעורב בתאונה,

ולפיכך, מכוח "חזקה תכופה", יש גם יסוד סביר להנחה שהוא זה, אשר פרץ קודם לכן אל הדירה וגנב ממנה את הרכוש.

במסגרת תעודת החיסיון שהוצאה חוסות **שתי ידיעות מודיעיניות** שנאספו במסגרת החקירה.

המאשימה מסרה לב"כ הנאשם את התקצירים שלהלן:

"היום בבוקר הייתה בסמוך לצומת רמאדין תאונת דרכים עם רכב מזדה גנוב **מי שנהג ברכב הגנוב זה בחור מדהריה בשם ג'יאד עבד אל חלים רענווי**, שפונה מהמקום ע"י אמבולנס של הסהר האדום לפני שהמשטרה הגיעו"

"**גיהאד רענווי** שנפצע בתאונה עם רכב גנוב בצומת אשכולות השתחרר אתמול בערב מבית-החולים ונמצא כרגע בביתו בכפר".

לאחר מכן, בתאריך 7.11.16 מסר רכז המודיעין עודד מזרחי מסמך מתקן, שלפיו "לאחר בירור עם המקור, הוברר כי **לא מדובר בבחור אליו התכוון**".

עיינתי בידעות המודיעיניות והן נוסחו באופן שאינו משתמע לשני פנים - לאמור שהמקור המודיעיני **ראה את ג'יאד עבד אל חלים רענווי**, מפונה מתוך הרכב (הגנוב) לאחר התאונה.

במסמך שאותו סימנתי במ/2 צוין כי מדובר במקור ש"ראה". במסמך שאותו סימנתי במ/3, שוב צוין כי מדובר במקור ש"ראה" ונמסר מפיו: "**מי שנהג ברכב הגנוב זה בחור מדהריה בשם גיהאד עבד אל חלים רענווי, שפונה מהמקום על ידי אמבולנס...**".

כלומר, לכאורה, לפי עדות הראייה של המקור **אדם אחר**, ולא הנאשם, נמצא ברכב הגנוב והיה מעורב בתאונה.

מסתבר, כי בתאריך 6.9.16 נחתם, לבקשתה, **צו מעצר נגד גואד אבו שרף**. (כנראה מי שזוהה כנשוא הידיעה).

מסמך גילוי הד.נ.א הקושר את הנאשם לרכב הגנוב נושא את תאריך 5.9.16.

לאחר גילוי הד.נ.א. נחתם צו המעצר של הנאשם.

מסתבר, כי חוקר מז"פ, אשר הגיע אל הרכב, נטל את דגימת הד.נ.א., אך גם נטל מעתק **טביעת אצבע** "מעל גבי ידית

אחיזה פנימית בדלת נהג...".

בעת שבחנתי את תיק החקירה שהועבר לעיוני, לא מצאתי ראייה המלמדת מה הולידה הבדיקה של אותה טביעת אצבע ולמי היא משויכת.

במעמד הדיון שאלתי את ב"כ המאשימה למי משויכת טביעת האצבע, ולאחר הפסקה לצרכי ברור הוגש לעיוני מסמך שסומן במ/1, אשר הוגש רק במעמד הדיון ואשר לא היה בתיק החקירה. הוסף הסבר בעל-פה כי מעתק זה לא ניתן להשוואה.

לא מצאתי בתיק ראייה המלמדת, כי בוצעה פעולת חקירה נוספת להזים את החשד, שעולה מאותה ידיעה מודיעינית, כלומר, שנשוא הידיעה נחקר והחוקרים הזימו את החשד שעלה ביחס אליו.

חוקרי המשטרה יכלו לבצע פעולות חקירה פשוטות, אשר בכוחן לרכך את משקלה של אותה עדות ראייה המגיעה מאותו מקור מודיעיני (כגון הוצאת איכון סלולארי על נשוא הידיעה, בדיקת אליבי שלו וכיו"ב), אך הם לא השכילו לעשות כן.

לאחר קבלת גילוי ד.נ.א., אשר קשר את הנאשם לרכב הגנוב, נערך "בירור" עם המקור, שבמסגרתו חזר בו מגרסתו המקורית וטען שטעה בזיהוי.

במסמך מתאריך 1.3.17 שהועבר לעיון ב"כ הנאשם נמסר, כי "במהלך פגישה עם מקור בתאריך **24.8.16** בנושא אירוע של גניבת רכב ותאונת דרכים שביצע בצומת דהריה רכב מסוג מזדה (הגנוב), המקור מסר כי הגיע לאירוע התאונה **רק לאחר** שפונה מהמקום אדם **שעפ"י שיחה עם אנשים** שהתקהלו במקום, הבין כי מדובר באדם בשם ג'יהאד רענווי שפנה מהמקום התאונה...".

הוסבר באותו מסמך, כי "המידע נרשם כמידע שהמקור **ראה**, אך ברצוני להבהיר כי המקור מסר לי שראה רק את מקום התאונה והרכב הפוגע ולא ראה את האדם שפונה". עוד נמסר, כי "לאחר תקופה **ולאחר שכבר היה גילוי ד.נ.א בתיק, הגיע ג'יהאד רענווי למעבר תרקומיא...הנ"ל התייצב בתחנה וערכתי אותו תחקור. תמונתו הוצגה למקור שמסר כי זה לא האדם שאליו התכוון...**".

למרבה הצער, באורח פלא, הפכה אותה ידיעה נחרצת אשר לימדה על כך שהמקור היה **עד ראייה לפינוי נשוא הידיעה עצמו** מתוך הרכב, לידיעה בעלת גוון של **עדות מפי השמועה**, שלפיה שמע על כך מאחרים.

יתירה מכך, נערך כאן על-ידי הרכז מהלך חקירתי משמעותי ביותר, "**מאחורי הפרגוד**" שלא מצא ביטוי בחקירה "גלויה" **כנדרש** (שמא היה עליו לערוך מסדר זיהוי כדיון).

היה על חוקרי המשטרה "להלבין" את אותה ידיעה **בחקירה גלויה** בהתאם לכללי הדין.

מעבר לכך, **לא הועבר כל חומר ראיתי המלמד על אותו "תחקור" שנערך לג'האד רענווי**, וכיצד הזים רכז המודיעין את החשד כלפיו - האם הסתפק רק ב"תחקור" - האם ביצע פעולות נוספות ואם לא - מדוע לא ביצע.

מכל האמור עולה, כי תמונת המצב הראייתית היא שתעודת החיסיון מגנה על זהותו של מקור מודיעיני, אשר לכאורה ראה אדם אחר מפונה מתוך הרכב הגנוב, זיהה אותו ומסר למפעילו את פרטיו. לאחר מכן, בנסיבות כאלה ואחרות, לאחר גילוי הד.נ.א. של הנאשם, בוצע מהלך "חקירתי" שאין לדעת מה פשרו עד תום, אשר הוביל את המקור לשינוי עמדתו.

מצב דברים זה דווקא מעצים את הצורך בהעדת המקור ובירור כלל הנסיבות בחקירה נגדית.

אמנם, קיימת ראייה בעל משקל רב הקושרת את הנאשם לרכב - **ראיית ד.נ.א.**

ואולם, אין להקל ראש בעדות הראייה של המקור.

אין מדובר בעדות בלתי קבילה, כגון עדות מפי השמועה, אלא **עדות ראייה של ממש.**

בהחלט ראוי, כי ראייה זו תובא במסגרת מכלול הראיות שתישקלנה במשפט.

אין לאפשר מצב דברים שבמסגרתו **עדות ראייה לכאורית תישאר מחוץ למעגל הראיות הרלוונטיות לדין, כאשר ההסברים המתקבלים מפיו של הרכז, בנסיבות תיק זה, שהם עדות מפי השמועה יתקבלו וישמשו לה כתחליף.**

בית-המשפט העליון קבע: "יש להבחין בין מידע מודיעיני חסוי שעניינו בשאלה איך וכיצד עלה בידי הרשות החוקרת לעלות על עקבותיו של הנאשם, לבין תוצרי החדירה הגלויים, המהווים את חומר הראיות הגלוי שבבסיס כתב האישום" (בש"פ 120/10 פלוני נגד מדינת ישראל, תק-על 2010 (1) 9464).

כאמור, במקרנו, אין מדובר בראייה מן המעגל החיצוני, אשר הולידה ראייה רלוונטית "פנימית" אחרת, אלא שמדובר בראיה המצויה **בלב ליבן של הראיות הרלוונטיות - עדות ראייה.**

על כן, עדותו של המקור המודיעיני **חיונית ורלוונטית ביותר להגנת הנאשם.**

בהחלט יתכן שבסופו ושל יום, לאחר שמיעת כלל הראיות, תאפיל ראיית הד.נ.א על עדות הראייה של המקור, אך לא ניתן לאפשר מצב דברים, שבמסגרתו, **מראש**, ינוהל המשפט, **כאשר ראייה זו מצויה מחוץ "למשחק" הראיות, ובנסיבות החקירתיות של תיק זה.**

כאמור, הנאשם הכחיש כל קשר לפריצה לדירה ולגניבת הרכב, אך בהחלט ניתן להניח קו הגנה רלוונטי, שבמסגרתו, **אדם אחר, נניח נשוא הידיעה**, הוא זה שביצע את הפריצה לדירה, גנב את הרכב, נהג בו, העביר את הרכב לרשות הנאשם, הנאשם המשיך בנהיגה והיה מעורב בתאונה, באופן המתיישב עם ראיית הד.נ.א. (ער אני לכך, שאני מציג תרחיש חלופי, יזום, שהנאשם לא טען לו, ואולם על בית-המשפט שישמע את הראיות בתיק חובה לבחון תרחישים אפשריים, חלופיים, אף אם הנאשם לא טען להם).

אמנם גם תרחיש זה מסבך את הנאשם בביצוע עבירה, **אך לא בכל המיוחס לו בכתב-האישום.**

לאמור, למצער, עדות הראייה של המקור המודיעיני הינה בעלת פוטנציאל **לזיכוי חלקי**, אף אם לא זיכוי מלא, ודי בכך כדי לאפשר את העדתו.

ראייה בעלת פוטנציאל לזיכוי חלקי - גם היא חיונית להגנת נאשם.

התהליך "החקירתי" אשר אותו ביצע רכז המודיעין, לאחר שנודעו לו תוצאות בדיקת הד.נ.א. אינו תחליף לבירור שאמור להתבצע בהתאם לכללי הדין, בתוך כתלי בית-המשפט, במסגרת חקירה נגדית ובירור ראייתי כנדרש.

אין להקל ראש בהימצאותה של טביעת האצבע שלמרות ההסבר שנמסר במהלך הדיון (מסמך במ/1) פשרה המלא עדיין לא ידוע (בהחלט ניתן היה לבצע התאמות חלקיות), והחסר שבמסגרתו לא הוזם החשד ביחס לנשוא הידיעה המודיעינית.

אכן, קיים אינטרס ציבורי מן המעלה הראשונה "שנועד להבטיח אלמוניות של משתף פעולה" (ע"פ 1335/91 **אבו פאדה נגד מדינת ישראל**, פ"ד מו (2) 120), אך עלינו לבדוק האם יש באותה ראייה "לתמוך בגרסתו או לסייע בהגנתו...שכן, האינטרס של הנאשם להגנה הוגנת, מכיל בתוכו אינטרס נוסף, והוא האינטרס של עשיית צדק" (שם).

העדת מקור מודיעיני בבית-המשפט הנו הליך **חריג, נדיר**, בעל תוצאות משפטיות, מעשיות ומודיעיניות כבדות משקל, אך ניהול משפט, בעת שראיה בעלת פוטנציאל מזכה לא תובא למכלול הראיות תפגע בהגנתו ויכולת לעשות צדק.

ואכן, **יש לנקוט בדרך ביניים, מידתית, אשר תמנע את חשיפת זהותו של המקור ומנגד, תאפשר את העדתו, תוך נקיטת אמצעים נאותים לשם כך.**

על כן, כפי שהחלטתי במעמד הדיון, אני מקבל את הבקשה באופן חלקי ומורה על העדתו של המקור המודיעיני בבית-המשפט, בדלתיים סגורות, תוך שמירה על חסיון זהותו, בתנאים שיאפשרו למאשימה להעידו במשפט מבלי שזהותו תיחשף.

אני מאפשר למאשימה פרק זמן של עשרה ימים לשקול את עמדתה נוכח החלטתי.

ניתנה היום, ז' ניסן תשע"ז, 03 אפריל 2017, בהעדר הצדדים.